

ÕPPEAINE NIMETUS	EESTI KIRJANDUS
ÕPPEAINE KIRJELDUS	Eesti kirjanduse ainekava on mõeldud vene õppekeelega õpilastele, et arendada eesti keele ja kirjanduse mõistmist, väärtustada eesti kultuuripärandit ning tõsta kultuuridevahelise suhtluse pädevust. Ainekava keskendub eesti kirjanduse klassika ja tänapäeva tekstide lugemisele, analüüsimisele ja mõtestamisele, samuti õpilaste loovuse ja kriitilise mõtlemise arendamisele. Loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse ning valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel. Arendatakse ilukirjandustekstide vaba ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust. Arendatakse loovvõimeid verbaalse tekstiloome, sealhulgas omaloomingulise kirjutamise kaudu. Omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi, arendatakse lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu. Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtteja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas.
II KOOLIASTE	TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD Teadmised • õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga; Oskused • arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas

	ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; • leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet; • õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; • loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; Hoiakud • rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.	
III KOOLIASTE	TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD Teadmised • Eesti kirjanduse ajaloost ja tähtsamatest autoritest. • Eesti kultuuri- ja ajaloosündmuste mõjust kirjandusele. • Kirjanduse eri žanritest ja nende tunnustest. • Kirjanduse mõistestikust (tegelaskuju, süžee, teema, motiiv, stiil jne). • Kirjanduse ja ühiskonna seoste mõistmine. Oskused • Kirjandusteksti lugemine ja sisu analüüsimine. • Peategelaste ja süžee kirjeldamine. • Tekstide võrdlemine ning nendele hinnangu andmine. • Loovkirjutamine eesti keeles lihtsustatud vormis (luuletused, jutustused, esseed). • Suuline ja kirjalik aramusavaldus kirjandusteoste kohta. Hoiakud • Lugemishuvi kasvatamine ja Eesti kirjanduse väärtustamine. • Avatud suhtumine erinevatesse kultuuridesse ja väärtushinnangutesse. • Kriitilise ja analüüsiva lugemise tähtsuse mõistmine. • Tolerants ja empaatia kirjanduses kajastatud teemade suhtes.	
	ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU
5.klass	Õpilane:	Loeb vähemalt neli laste- ja noortekirjanduse tervikteost ning

	1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid. 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 4) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; 13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;	tekstikatkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate teemade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist. Eesti kirjanike muuseumidega tutvumine ja külastamine. Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevustega tutvumine. Teksti kui terviku mõistmine. Teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausete ning märksõnadena. Teose teema ja kesksete mõtete leidmine ming sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine. Näidete (nt tsitaadid, detailid) leidmine teosest.
--	--	---

6.klass	Õpilane: 1. tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 2. loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi; 3. kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 4. väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 5. õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri; 6. nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 7. koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; 8. iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; 9. järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 10. jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide	Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt. Pärimuskultuur. Kooli- ja kodukandipärimus. Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste lahendamine ja loomine. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid. Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika tundmaõppimine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Epiteedi, metafoori ja võrdluse tundmine ning kasutamine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu sõnastamine. Luuletuse vorm, riim, rütm ja kõla.
---------	--	--

	järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal;	
7.klass	Õpilane: 1) loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisoskust ning omandab püsiva lugemisharjumuse; 2) mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust; 3) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, analüüsib ja tõlgendab vähemalt 4 loetud tervikteost; 4) loeb ladiusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, 5) oskab tutvustada loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit; 6) suudab jutustada loetud teosest kokkuvõtvalt, järgides teksti sisu ja kompositsiooni; 7) hindab oma lugemisoskust ning juhib oma lugemisprotsessi; 8) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust; 9) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;	Luule: L.Koidula, A.Haava, L. Tungal, J.Liiv, K.J. Peterson Eesti kirjandus: O.Luts „Kevade“, F.R.Kreutzwald „Kalevipoeg“ (katkendid), H.Vilep „60 juttu“ (valikulised jutustused), A. Aun „Eia seiklus Tondikakul“, J.Juske „Tallinna vanalinna kõhedad kummituslood“ Maailmakirjandus: Antoine de Saint-Exupéry „Väike prints“, Jules Verne „Kapten Granti lapsed“, J.K.Rowling „Harry Potter“ (valikulised katkendid) Kasutatakse erinevaid õppemeetodeid: loengut, frontaalset õpet, rühma- ning paaristööd, projektõpet, loetu põhjal viktoriine ja praktilisi töölehti, filme ja saateid, arutelu, diskussiooni, digiharjutusi. Luule esitamine, jälgides esituse ladiusust, selgust ja tekstitäpsust. Kirjandi kirjutamine kirjandusteose põhjal arutluselementidega, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse abil ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja. Meediaallikad: ERR, lasteekraan

	10) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; 11) kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste; 12) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; 13) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja teksti täpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust.	
8.klass	Õpilane: 1. Tunneb ära eesti kirjanduse tähtsamad autorid ja teosed 19. ja 20. sajandist. 2. Analüüsib lihtsustatud tekstide sisu ja tegelasi. 3. Loob lühikesi kirjanduslikke tekste (näiteks päeviku sissekanne või dialoog). 4. Võrdleb eri tekstide sarnaseid ja erinevaid teemasid. 5. Tunneb ära eesti rahvakultuuri ja rahvaluule tähtsuse kirjanduses.	1. Rahvakultuur ja rahvaluule: eesti muinasjutud, vanasõnad ja regilaulud. 2. Eesti kirjanduse algus: Kreutzwald („Kalevipoeg“ – katkendite lugemine ja arutelu), Jannsen. 3. 20. sajandi algus: A.H. Tammsaare („Tõde ja õigus“ I osa – valitud lõigud) ja kirjaniku novellid ning miniatuurid. O.Luts („Kevade“ – katkend). 4. Loodus ja inimene kirjanduses: lugemine loodusmotiividega tekstidest. 5. Esimesed lüürilised tekstid: eesti luule valikud (Liiv, Under, Alver, Haavik). Loovkirjutamine: lühijutud ja kirjeldused õpetaja poolt antud teemal.
9.klass	Õpilane:	1. 20. sajandi eesti kirjandus: Tuglas („Väike Illimar“ – katkend),

	1. Tunneb eesti kirjanduse arengusuundi ja tähtsamaid teemasid 20. ja 21. sajandil. 2. Analüüsib keerukamaid tekste ja seostab neid ühiskondliku kontekstiga. 3. Kirjutab arvamusi ja esseid, kasutades lihtsaid argumenteerimisvõtteid. 4. Osaleb rühmatöös ja aruteludes kirjandusteemadel. 5. Tunneb ära rahvusvaheliste mõjude ja kohalike eripärade kooseksisteerimise eesti kirjanduses.	2. Sõjad ja okupatsioon kirjanduses: valitud tekstid sõjaaegsest ja nõukogude perioodi kirjandusest. 3. Kaasaegne kirjandus: lugemine ja arutelu tänapäeva autorite (nt Mihkel Raud, Piret Raud) loomingust; A.Kivirähk'i loomingust. 4. Eesti film ja kirjandus: kirjandusteoste ekraniseeringud („Kevade“, „Suvi“, „Sügis“). 5. Rahvus ja identiteet kirjanduses: esseede kirjutamine ja arutelud teemal „Mis teeb eestlaseks?“ 6. Loovkirjutamine: oma jutustuse loomine teemal „Kangelane minu silmis.“ Iseseisev lugemine ja projektid • Õpilased valivad õpetaja juhendamisel ühe raamatu või katkendid teostest iseseisvaks lugemiseks. • Loetud teose/katkendi/te põhjal valmib analüüs, essee, esitlus või loovtöö. Õppetöö meetodid: • Ühisarutelud ja rühmatööd. • Lugemispäevikud ja loomingulised projektid. • Audiovisuaalsete materjalide (film, muusika, kunst) kasutamine kirjanduse mõistmiseks. • Külastused kultuuriasutustesse (näiteks muuseumid, teatritüki eesti kirjanduse ainetel).
--	--	---

		Hindamine: Õpilasi hinnatakse lugemisoskuse, teksti analüüsi, loovkirjutamise ja osaluse põhjal. Arvestatakse eesti keele taset ja õppijat motiveeritakse pideva tagasiside kaudu. Õppevara: Kasutatav õppekirjandus: 1.V.Kivisilla, P.Ratassepp, J.Rooste. Labürint. Avita,Tln, 2023. 2. M. Aruvee. Labürint.Kirjanduse töövihik. Avita, Tln, 2022. 3. R.Bõbolski,,H.Puksand Peegel.7,kl eesti keele õpik (osaliselt, tekstitüüpide ja näidetega seonduv). Koolibri. Tln, 2012.
--	--	---